

Nr. 3.

Warszawa

$\frac{6}{18}$ listopada 1865 r.

Wychodzi
w każdą sobotę.

Redakcja przy ulicy
Nowy-Świat 14.

MERKURY

dodatek tygodniowy do Ekonomisty.

STAN TARGU I POŁOŻENIE OGÓLNE.

Brak gotówki u nas i na giełdzie petersburgskiéj, spowodował mniejsze poszukiwanie papierów procentowych; pożyczka premiowa spadła $^1/_2$%. Polepszenie względem naszéj waluty na giełdzie berlińskiéj, sprowadziło z jednéj strony obniżenie kursu wexlowego, z drugiéj, podniesienie się listów zastawnych. Po zeszłotygodniowéj znacznéj podwyżce w Berlinie (o $5^1/_2$%), L. Z. dochodziły u nas $85^4/_5$ (w przeszły piątek); potém jednak trochę się cofnęły i dziś stoją na $84^1/_3$. To wahanie się jest wolnym powrotem do stanu normalnego; sam brak gotówki nie pozwala powrót ten przyśpieszyć, ale usposobienie jest dobre; konkurencji zaś listów likwidacijnych nie należy się obawiać, gdyż te w pewnych razach po imiennym kursie przyjmowane będą.

Akcje dróg żelaznych mało były negocjowane: Warszawsko-Wiedeńskie spadły o 1%, W. B. $^1/_2$%, Terespolskie w małéj liczbie kupowano po 100.

Ogólne położenie finansowe wzbudza zaufanie. Specjalne pisma francuskie zwracają uwagę na wybitną dążność rządu do oszczędności. Program ten widzą w rozpoczętych i zamierzonych reformach, a wreszcie w broszurze Cesarza Napoleona o Algerji. „Polityka ta, mówi p. Forcade, będzie miała donisłość w całym świecie. Wiadomy jest wpływ Francji na resztę Europy. „Polityka oszczędności raz stanowczo przez rząd cesarski przyjęta, będzie naśladowana. Inicjatywa taka „przysłuży się zwłaszcza państwom jak Austrja, Hiszpanja, Włochy, niemogącym ująć równowagi dochodów z wydatkami. A kłopoty pieniężne tych państw „wpływają niezaprzeczenie w sposób niekorzystny na „położenie ogólne interesów. Z przyjęciem szczerém „zamierzonéj polityki nie wątpimy, że wzmocni się *moralna strona interesów* (le moral des affaires), skorzysta „kredyt publiczny.”

Daléj p. Forcade wskazuje na jeden symptom finansowy niemałéj doniosłości, na *odłóg* (report) w rencie francuskiéj. Od 5-u miesięcy odłóg wynosi 10 centimów miesięcznie, co razem ze stręczném (courtage) wynosi 14 cent., a zatém rocznie fr. 1,68 na 3 fr. renty. Zysk wynosi fr. 1,32 czyli na 30,000 renty, zysku jest 13.200. Przy takich warunkach na zniżenie liczyć niepodobna. Zaznacza w końcu zwrot korzystny w tytułach dróg żelaznych; po przejściu paniki wywołanéj bezmyślnemi sprzedażami (ventes moutonières), dziś akcje i obligacje te przedstawiają po większéj części dobrą lokację na 9 i 10%.

KURSA GIEŁDY.

w tygodniu od 10 do 16 listopada.

	Stopa %	PARI	CENA RZECZYWISTA W TYGODNIU: Piątek 10 List.	Sobota 11	Poniedz. 13	Wtorek 14	Środa 15	Czwar. 16	Stosunek ost. do pari na 100
1. Papiery publiczne.			R	u	b	l	e		
a) Rządowe.									
Polskie. Obligi Skarbowe (r. 100. 250. 500).	4	100	.	.	.	.	.	83,98$^{8}/_{9}$	83,98
kupon	.	.		.	.	.	.	0,51$^{1}/_{9}$	.
Obligacje cząstkowe (zł. 500)	4	75	104	.	.	.	.	.	138$^{2}/_{3}$
Certyf. banku na Obl. cz. *A* (z. 300).	5	45	52	.	.	.	.	.	115$^{1}/_{2}$
„ „ „ *B* (z. 200)	0	30	27	.	.	.	.	.	90
	5	30	33,75	.	.	.	.	.	112$^{1}/_{2}$
Dow. Kom. Cen. Lik. (różne sumy).	0	15	6,15	.	.	.	.	.	41
Ruskie. 5-ta pożyczka (500)	5	100	.	.	.	.	.	89,52$^{7}/_{9}$	89$^{1}/_{2}$
Pożyczka premjowa (100)	5	100	109,75	109,66	109,50	109,75	109,50	.	109$^{1}/_{2}$
Metaliki (300) lutowe	4	100	.	.	100	.	.	100	100
Metaliki (300) sierpniowe	4	100	.	.	.	.	.	.	.
Bilety banku Pańs. (100 i wyżéj)	5	100	.	91	.	91,75	.	.	91$^{3}/_{4}$
b) Towarzystw i Spółek.									
Polskie. Listy Zast. (30. 75. 150. 750. 3000).	4	15	12,87	.	12,59	12,58$^{5}/_{6}$	12,63$^{2}/_{3}$	12,63	84$^{1}/_{3}$
kupon	.	.	.	.	.	.	.	0,24	.
Akcje Dr. Żel. W-W. (100)	diw.	60	78,75	.	.	78,50	.	78,50	130$^{5}/_{6}$
„ „ W-B. (100. 150)	4	100	71,50	.	71,75	.	.	71,25	71$^{1}/_{4}$
„ „ Teresp. (100)	5	100	.	100	100	100	100	100	100
„ „ Łodzk. (100)	5	100	.	.	.	.	.	.	.
Rus. Akcje Gł. Tow. Dr. Ż. (125)	5	125	123,75	.	.	123,50	.	123,50	98$^{4}/_{5}$
Obligi D. Ż. W-Peters. (125. 500).	4$^{1}/_{2}$	100	92,50	.	.	.	.	.	92$^{1}/_{2}$
2. Wexle.									
Berlin (Tal. 100) 2 mies	.	92,85	112,50	112,50	112,50	112,20	112,35	112,50	121$^{1}/_{3}$
Gdańsk (100) „	.	92,85	.	.	.	.	112,20	.	120$^{4}/_{5}$
Hamburg (M. B. 300) „	.	141,02	.	.	172,35	172,20	.	.	122$^{1}/_{7}$
Londyn (Ł. 1) „	.	6,30	7,63	7,63$^{1}/_{2}$	7,62$^{1}/_{2}$	7,62	7,62$^{1}/_{2}$	7,63$^{1}/_{2}$	121$^{1}/_{4}$
Paryż (Fran. 300) „	.	75	91,35	91,35	91,35	91,20	91,35	91,65	122$^{1}/_{5}$
Wiedeń (Gul. 150) „	.	92,85	105	104,85	.	.	105	.	113$^{1}/_{12}$
Petersburg (Rub. 100) „	.	100	.	.	.	.	99	99	99
3. Monety.									
Półimperjał	.	5,15	6,22$^{1}/_{2}$	.	.	.	.	6,25	121$^{1}/_{3}$
Napoleondor	.	5	.	.	.	.	.	6,15	123
Dukat holenderski	.	3	3,61$^{1}/_{2}$	.	.	.	3,61	3,65	121$^{2}/_{3}$
Rubel srebrny	.	1	.	.	.	.	.	1,19	119
Talar pruski	.	0,92.85	.	.	.	.	.	1,14$^{1}/_{3}$	123$^{1}/_{7}$
Gulden austrjacki	.	0,61.9	.	.	.	.	.	0,71$^{1}/_{2}$	115$^{1}/_{2}$

CENY

W miastach (za sierpień) c. d.

		ŚREDNIE CENY W MIASTACH GUBERNJI					w Ogóle
		Warszaw.	Radomskiéj	Lubelskiéj	Płockiéj	Augustow.	
Mąka	pszenna celna *korz.*	6,28	5,32	5,90	5,87	7,30	6,13
	— zwycz. —	5,39	3,83	4,58	4,75	.	4,63
	żytnia pytlowa....	4,30	3,56	3,73	4,24	5,26	4,22
	— razowa	3,75	2,60	3,14	3,75	4,74	3,59
Chleb	pytlowy ..... *funt*	0,02	0,01 1/2	0,02 1/4	0,02	0,02 3/4	0,02
	razowy ...... —	0,01 1/2	0,01	0,01 1/2	0,01 1/2	0,01 3/4	0,01 1/2
Siano	.... *pud*	0,37 1/2	0,32 1/2	0,36	0,44 1/2	0,41	0,37 1/2

STAN OPERACIJ BANKU POLSKIEGO.

1. Eskonta (skup):

a) Wexli krajowych.

	rubli
Pozostawało po 8 listop.	1.286.987, 1/2
Skupiono do 15 listopada włącznie .	108.764, 62 1/2
	1.395.751, 63
Zwroty czynią	124.874, 70
	1.270.876, 93

b) Wexli zagranicznych.

Soldo po 8 listop.	156 618, 44
Przybyło do 15 listopada włącznie ...	153.961, 43
	310.079, 87
Zrealizowano do 15 listopada	10.575, 43
	299.504, 44

2. Zaliczenia na zastaw papierów publicznych:

W d. 8 listopada wynosiły	1.115.017, 46 1/2
Włącz. po 15 listop. udzielono zaliczeń	51.642, 48
Razem	1.166.659, 94 1/2
Zwrócono po tęż datę	42.924, 95 1/2
Pozostaje w zaliczeniach	1.123.734, 99

3 Pożyczki na zastaw towarów:

(w składzie warszawskim).

Z dniem 8 listopada pożyczki wynosiły:		
Na zastaw wełny	485.352, 02 1/2	
„ „ innych towar.	188.292, 93 1/2	
		673.644, 96
Po d. 15 listopada włącznie udzielono:		
Na zastaw wełny	10.290	
„ „ innych towar.	17.650	
		27,940
Razem: na zast. wełny	495.642, 02 1/2	rubli
na zast. innych towar.	205.942, 93 1/2	
		701.584, 96
Po d. 15 list. wł. zwróc.		
Na zastaw wełny	11.510	
„ „ innych towar.	23.600	
		35.110
Pozostaje w poż. w d. 16 listopada		
Na wełnę	484.132, 02 1/2	
Na inne towary	182.342, 93 1/2	
		736.694, 96

4. Zaliczenia na zastaw kosztowności.

W d. 8 stycznia wynosiły	459.548, 96
Włącznie po 15 list. udzielono zaliczeń	11.500
Razem	471.048, 96
Zwrócono po tęż datę	2.782, 40
Pozostaje w zaliczeniach	468.266, 56

5. Pożyczki na machiny rolnicze, inweutarze i inne przedmiota.

	wypożyczył Bank	zwroty wyniosły	
W d. 1 stycznia 1865 r. wynosiły......			342.485, 13
W stycz.	3.345	15.323,58 2/4	
— lutym	5.852, 50	9.757,26 3/4	
— marcu	15.895, 15	35.027,70	
— kwiet.	7.390, 70	11.042,99 2/4	
— maju	4.304, 96	6.029,42	
— czer.	8.399, 14	3.940,31 2/4	
— lipcu	9.397, 01	1.627,89 2/4	
— sierp.	16.854, 35 2/4	15.068,45 2/4	
— wrześ.	7.265, 27 2/4	12.841,02 3/4	
— paźdz.	9.420, 45	14.394,51	
	88.124, 54	125.053,17	
		do przeniesienia	342,485, 13

	rubli
z przeniesienia	342.485, 13
Od 1 stycznia do końca października wypożyczył Bank	88.124, 54
razem	430.609, 67
Zwroty w tymże czasie wynosiły	125.053, 17
Pozostaje w pożyczkach 4 listopada	305.556, 50

6. Otwarte kredyta.

W zaliczeniach na otwarte kredyta miał Bank 1 stycznia 1865		2.206.125, $00^3/_4$
Od 1 stycz. do końca października zaliczenia wynosiły	21.359.990 $63^1/_4$	
Od 1 do 15 listopada włącznie	1.087.146, $93^1/_4$	
		22.447.137, $56^2/_4$
		24.653.262, $57^2/_4$

		rubli
Zwroty wyniosły do końca października	19.966.063, $13^3/_4$	
Od 1 do 15 list. wł.	967.793, $67^2/_4$	
		20.933.856, 81
16 listop. 1865 rano, pozostawało		3.719.405, $76^2/_4$

7. Stan kasy.

w dniu 16 listopada rano.

Monety srebrne i złote	2.879.662, $38^3/_4$
Bilety Banku Polskiego	516.468
— kred. Cesarstwa	779.664
Razem	4.175.794, $38^3/_4$

SKAZÓWKI I FAKTA BIEŻĄCE.

Krótki rys i zasady Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Królestwie Polskiém. A. Sulikowski. Część I obejmuje historyczny pogląd na zawiązek i dalszy rozwój Towarzystwa i wykazuje zasadnicze przepisy w porządku chronologicznym. W części II-éj znajdujemy bardzo jasno i treściwie skreślone warunki przystąpienia do Towarzystwa, oznaczenie wysokości udzielić się mogącéj pożyczki, prawa wierzycieli, opis listów zastawnych. Bardzo ciekawą znajdujemy tu wiadomość co do kursu listów zastawnych od założenia Towarzystwa, po koniec 1864 r. W chwili pierwszego wypuszczenia listów w obieg, kurs ich wynosił 76,566%; najniższym 74,066% był w pierwszém półroczu 1831 r., a w drugiém półroczu 1855 listy stały najwyżéj, płacono za nie 101,666%. Daléj skreślone są bardzo przystępnie obowiązki stowarzyszonego względem Towarzystwa w rozmaitych wypadkach i podane formuły rachunkowe, za pomocą których, każdy w danéj chwili zobowiązanie swoje względem Towarzystwa z dokładnością obliczyć może. Z podanego wykazu dóbr sprzedanych, skutkiem dopuszczenia zaległości w opłacie rat pożyczkowych, od zawiązku Towarzystwa po 1 czerwca 1864 r. okazuje się, że w ciągu 36 lat sprzedano dóbr 316, około 9-ciu rocznie. Z téj cyfry, największy stosunkowo kontyngens daje obręb Dyrekcji Szczegółowéj Płockiéj, a mianowicie 78; najwięcéj sprzedano dóbr w latach 1839 i 1845—po 16 rocznie, najmniéj w r. 1856, 1 tylko majątek; po rok 1833 żadne z dóbr stowarzyszonych nie było sprzedane. Bilans Towarzystwa za 2-gie półrocze 1863 r. wykazuje majątku rs 2.501.573 k. $75^1/_2$. Dług Towarzystwa na dobrach zahipotekowany, wynosi rs. 74.526.255, z tego umorzono z końcem 1863 r. rs. 18.487.947 k. 97, pozostawało do spłaty rs. 56.038.307 k. 3. W III-éj części zamieszczone są tabele, służące do obliczenia w każdéj chwili stanu pożyczek wszystkich okresów z stosownemi objaśnieniami; nareszcie w dodatku, skład Towarzystwa Kredytowego w r. 1865.

Z przyjemnością przeczytaliśmy to dziełko przystępnie i jasno traktujące główną naszą instytucję kredytową. Pragnęlibyśmy widzieć ją w rękach nietylko stowarzyszonych, ale i wszystkich posiadaczy listów zastawnych.

Suum cuique— Znaczenie interesów ekonomicznych w kwestji polskiéj. Pod tą dewizą dziennik petersburgski *Birżewyja Wiedomosti* (Gazeta Giełdowa) Nr. 236, mieści artykuł, w którym zwraca uwagę na ważność względów ekonomicznych w rozwiązaniu kwestij społeczność naszą dotyczących: „Stanowczo rzec można, są słowa „B. W., iż ani stan wojenny, ani środki administracyjne... „dotąd nie osiągną w Królestwie zupełnego skutku, do- „póki stosunki majątkowe jego mieszkańców, oraz „działalność ich przemysłowa i handlowa, nie zostaną „ugruntowane na pewnych trwałych podstawach."

Z tego wychodząc stanowiska dziennik B. W., pochlebnie odzywa się o naszym *Ekonomiście:* „Sądząc „z I-go zeszytu, mówi, zadaniem tego pisma będzie „podawać wiadomości, zdolne określić stonowisko eko- „nomiczne Królestwa Polskiego." Nakoniec obiecuje spożytkować te wiadomości, dla skreślenia stanu kraju w chwili nastania klęsk jego i wyprowadzić pewne wnioski na faktach oparte.

Winobranie we Francji wypadło w r. b. bardzo pomyślnie, jak nie było od r. 1822. Wywóz wina z Francji w r. 1864, obliczają na 252 miljony fr., tegoroczny będzie niezawodnie większy.

Papiernie angielskie przerabiają 140.000 tonn gałganów, z których zaledwie 10.000 tonn z innych krajów sprowadzanych.

W drukarni Gazety Polskiéj.

Za pozwoleniem Cenzury Rządowéj.